

**УХВАЛА
ПЕРШОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Товариства з обмеженою відповідальністю «Компанія „Дивосвіт“» про відповідність Конституції України (конституційність) частини другої статті 5 Закону України „Про виконавче провадження“

К и ї в
18 квітня 2024 року
№ 74-1(II)/2024

Справа № 3-47/2024(98/24)

Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України у складі:

Юровська Галина Валентинівна (голова засідання),
Первомайський Олег Олексійович,
Мойсик Володимир Романович (доповідач),

розглянула на засіданні питання щодо відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Товариства з обмеженою відповідальністю «Компанія „Дивосвіт“» про відповідність Конституції України (конституційність) частини другої статті 5 Закону України „Про виконавче провадження“ від 2 червня 2016 року № 1404–VIII (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 30, ст. 542) зі змінами.

Заслухавши суддю-доповідача Мойсика В.Р. та дослідивши матеріали справи, Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. Товариство з обмеженою відповідальністю «Компанія „Дивосвіт“» (далі – Товариство) звернулося до Конституційного Суду України з клопотанням перевірити на відповідність частині другій статті 19, частинам першій, другій, п'ятій статті 41 Конституції України (конституційність) частину другу статті 5

Закону України „Про виконавче провадження“ від 2 червня 2016 року № 1404–VIII зі змінами (далі – Закон) з огляду на відсутність у ній заборони для приватного виконавця здійснювати примусове виконання судового рішення залежно від суми стягнення.

Згідно з частиною другою статті 5 Закону «приватний виконавець здійснює примусове виконання рішень, передбачених статтею 3 цього Закону, крім:

1) рішень про відібрання і передання дитини, встановлення побачення з нею або усунення перешкод у побаченні з дитиною;

2) рішень, за якими боржником є держава, державні органи, Національний банк України, органи місцевого самоврядування, їх посадові особи, державні та комунальні підприємства, установи, організації, юридичні особи, частка держави у статутному капіталі яких перевищує 25 відсотків, та/або які фінансуються виключно за кошти державного або місцевого бюджету;

3) рішень, за якими боржником є юридична особа, примусова реалізація майна якої заборонена відповідно до закону;

4) рішень, за якими стягувачами є держава, державні органи (крім рішень Національного банку України);

5) рішень адміністративних судів та рішень Європейського суду з прав людини;

6) рішень, які передбачають вчинення дій щодо майна державної чи комунальної власності;

7) рішень про виселення та вселення фізичних осіб;

8) рішень, за якими боржниками є діти або фізичні особи, які визнані недієздатними чи цивільна дієздатність яких обмежена;

9) рішень про конфіскацію майна;

10) рішень, виконання яких віднесено цим Законом безпосередньо до повноважень інших органів, які не є органами примусового виконання;

11) інших випадків, передбачених цим Законом та Законом України „Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів“;

12) рішень, за якими боржником є уповноважений суб'єкт управління або господарське товариство в оборонно-промисловому комплексі, визначені

частиною першою статті 1 Закону України „Про особливості реформування підприємств оборонно-промислового комплексу державної форми власності“, та рішень, які передбачають вчинення дій щодо їх майна.

Протягом першого року зайняття діяльністю приватного виконавця, приватний виконавець не може здійснювати примусове виконання рішень, за якими сума стягнення становить двадцять та більше мільйонів гривень або еквівалентну суму в іноземній валюті.

Строк зайняття діяльністю приватного виконавця обчислюється з дня внесення інформації про приватного виконавця до Єдиного реєстру приватних виконавців України.

До строку зайняття діяльністю приватного виконавця не зараховується строк зупинення діяльності приватного виконавця».

Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї матеріалів убачається таке.

Господарський суд міста Києва рішенням від 8 серпня 2012 року, залишеним без змін постановою Київського апеляційного господарського суду від 13 листопада 2012 року та постановою Вищого господарського суду України від 6 лютого 2013 року, стягнув з Товариства та ще двох товариств з обмеженою відповідальністю на користь Публічного акціонерного товариства „Державний експортно-імпортний банк України“ заборгованість за кредитним договором у розмірі 194 535 754,37 гривень та 71 988,98 швейцарських франків.

На примусове виконання цього рішення Господарський суд міста Києва 25 лютого 2013 року видав відповідний наказ, задля примусового виконання якого 5 травня 2021 року приватний виконавець виконавчого округу міста Києва відкрив виконавче провадження, ухвалив низку постанов та вчинив виконавчі дії з опису, оцінки та арешту нерухомого майна боржників, зокрема й Товариства.

Боржники, зокрема Товариство, оскаржили дії приватного виконавця до Господарського суду міста Києва, який ухвалою від 26 жовтня 2022 року частково задовольнив їх вимоги, а саме – визнав неправомірними дії приватного виконавця щодо порушення порядку оцінки майна.

Не погодившись з ухвалою суду першої інстанції, Товариство звернулося до Північного апеляційного господарського суду з апеляційною скаргою, в якій,

зокрема, просило: визнати неправомірними (протиправними) рішення, дії та бездіяльність приватного виконавця щодо взяття до виконання та неповернення наказу Господарського суду міста Києва від 25 лютого 2013 року стягувачу та зобов'язати приватного виконавця повернути зазначений наказ стягувачу без узяття до виконання; визнати неправомірними (протиправними) рішення, дії та бездіяльність приватного виконавця щодо порядку оцінки майна та визначення вартості арештованого майна (оцінки майна), а також визнати оцінку недійсною.

Північний апеляційний господарський суд постановою від 12 квітня 2023 року апеляційну скаргу Товариства задовольнив частково, зокрема, визнав неправомірними рішення, дії та бездіяльність приватного виконавця щодо порядку оцінки майна та визначення вартості арештованого майна.

У касаційній скарзі Товариство обґрунтовувало свою позицію тим, що одним з обмежень права приватного виконавця на здійснення виконавчих дій є сума стягнення.

Верховний Суд постановою від 21 грудня 2023 року касаційну скаргу Товариства залишив без задоволення.

Верховний Суд, зокрема, виходив із того, що обмеження щодо здійснення примусового виконання рішень приватним виконавцем визначені частиною другою статті 5 Закону; при цьому приватний виконавець протягом першого року зайняття своєю діяльністю не може здійснювати примусового виконання рішень, за якими сума стягнення становить двадцять та більше мільйонів гривень або еквівалентну суму в іноземній валюті; тобто обмеження щодо суми стягнення застосовують лише у випадку, якщо приватний виконавець здійснює свої повноваження менше року.

На думку Товариства, оспорювані приписи Закону не відповідають приписам статті 41 Конституції України, оскільки відсутність у частині другій статті 5 Закону припису «щодо заборони для приватних виконавців здійснювати примусове виконання рішення суду в залежності від суми стягнення не відповідає критерію „якості закону“, не відповідає повноваженням приватних виконавців, та призвела до позбавлення права власності на нерухоме майно боржника у виконавчому провадженні».

2. Розв'язуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

Відповідно до Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційна скарга вважається прийнятною, зокрема, за умов її відповідності вимогам, визначеним статтями 55, 56 цього закону (абзац перший частини першої статті 77); конституційна скарга має містити конкретні приписи закону України, які належить перевірити на відповідність Конституції України, та конкретні приписи Конституції України, на відповідність яким належить перевірити закон України, а також обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих приписів) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункти 5, 6 частини другої статті 55).

Зі змісту конституційної скарги вбачається, що твердження Товариства щодо неконституційності частини другої статті 5 Закону по суті зведені до викладу ним власного бачення (розуміння) порядку примусового виконання судового рішення залежно від суми стягнення та незгоди з існуючим законодавчим регулюванням повноважень приватного виконавця, зокрема з відсутністю в оспорюваних приписах Закону заборони здійснення ним примусового виконання судових рішень залежно від суми стягнення. Проте таку незгоду не можна вважати належним обґрунтуванням тверджень щодо неконституційності оспорюваних приписів Закону, оскільки незгода Товариства із законодавчим регулюванням сфери примусового виконання судових рішень не є тотожною порушенню його прав, гарантованих Конституцією України, зокрема права приватної власності.

Отже, Товариство не дотримало вимог пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 цього закону – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 55, 56, 62, 77, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Товариства з обмеженою відповідальністю «Компанія „Дивосвіт“» про відповідність Конституції України (конституційність) частини другої статті 5 Закону України „Про виконавче провадження“ від 2 червня 2016 року № 1404–VIII зі змінами на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Першої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

**ПЕРША КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**